

Усі ці заходи сприяють вихованню екологічної свідомості учнів, формують природничу компетентність, екологічний стиль мислення, відповідальне ставлення до природи та свого здоров'я, набуття умінь та досвіду вирішення даних проблем. Важливо, що розширюються безпосередні контакти школярів з довкіллям, і вони мають змогу побачити результати своєї роботи. Доцільно організоване спілкування учнів з природою, оцінка та особиста участь у всебічній дослідницькій та природоохоронній роботі сприяють формуванню гуманістичних якостей особистості.

Список використаної літератури

1. Екологічна освіта і виховання: досвід та перспективи. - Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. - Київ: Центр екологічної освіти та інформації, 2001. - 248 с.
2. Джем О. А. Екологічна компетентність як показник якості екологічної освіти та екологічної безпеки у системі принципів і стратегій сталого розвитку / О. А.Джем // Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна серія «Екологія», вип. 14 – 2016. – С. 102 – 105.
3. Капська Е. Соціальна педагогіка: підручник. / Е. Капська — К. : Центр навчальної літератури, 2010. — 256, [1] с.
4. Липова Л. Екологічна компетентність особистості в умовах фундаменталізації освіти / Л. Липова, Т. Лукашенко, В. Малишев // Український науковий журнал «Освіта регіону» – №1. – 2012. – С. 277. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://socialscience.com.ua/article/767>
5. Мельниченко Р. Екологічна компетентність вчителя як передумова здійснення неперервної екологічної освіти і виховання / Р. Мельниченко, В. Танська // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. – 2013. – Вип. 4(2). – С. 271–275. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nz_pmfm_2013_4%282%29__72 .
6. Методичні рекомендації щодо впровадження STEM-освіти у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах України на 2017/2018 навчальний рік / Лист ІМЗО № 21.1/10-1470 від 13.07.17 року.
7. STEM – освіта: стан впровадження та перспективи розвитку / Віртуальний STEM-центр Малої академії наук України.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З ХІМІЇ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Поцяпун В. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Оцінювання результатів навчання з хімії учнів старшої школи є складним і багатогранним процесом, що потребує ґрунтовного теоретико-методичного підґрунтя. Це зумовлено необхідністю забезпечення об'єктивності, точності та надійності результатів, а також всебічного врахування різноманітних аспектів знань, умінь та навичок, набутих учнями під час вивчення хімії.

Теоретичну основу оцінювання результатів навчання з хімії становлять такі концепції:

- **Компетентнісний підхід:** оцінювання не лише знань, але й умінь: аналізувати хімічну інформацію, розв'язувати задачі, аргументувати свою думку, спілкуватися, працювати в команді.
- **Формувальне оцінювання:** надання учням зворотного зв'язку протягом навчального процесу для коригування траєкторії навчання та покращення результатів.
- **Автентичне оцінювання:** використання завдань, максимально наближених до реальних життєвих ситуацій.
- **Критеріальне оцінювання:** чітко сформульовані критерії оцінювання, пов'язані з цілями навчання [2].

Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів з хімії спрямоване на стеження за навчальним прогресом учнів протягом всього навчального процесу, а не лише під час підсумкових оцінок. Головна мета формувального оцінювання полягає у підтримці навчального процесу, виявленні сильних та слабких сторін учнів, а також у пропагуванні навчання як процесу постійного вдосконалення [1].

Для забезпечення об'єктивності та точності оцінювання вивчення хімії учнів старшої школи широко використовуються різноманітні техніки формувального оцінювання, які дозволяють учителям отримати більш повну та об'єктивну картину засвоєння матеріалу учнями, відобразити їхні навички, розуміння та особисті успіхи в навчанні.

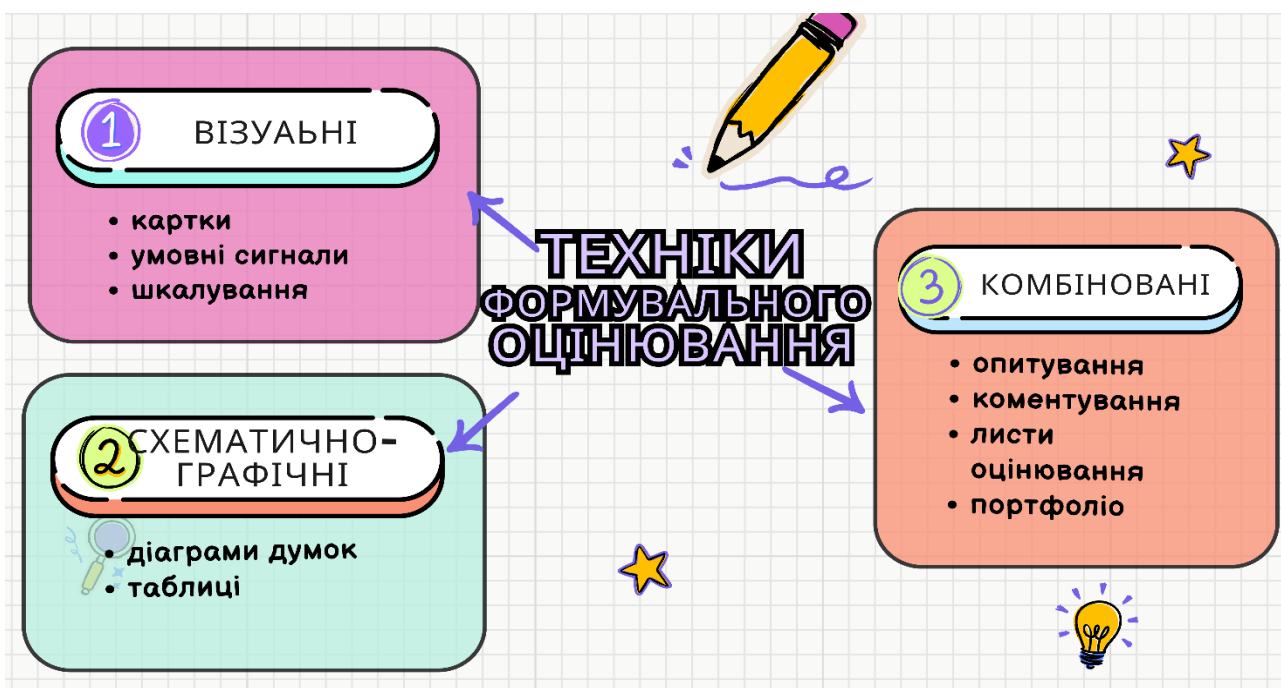

Рис. 1 Техніки формувального оцінювання навчальних досягнень учнів з хімії

Під час формувального оцінювання вчителі використовують різноманітні інструменти та методи, такі як спостереження, практичні завдання, виконання експериментів, усні виступи, тестування тощо. Це дозволяє отримати більш повну картину засвоєння матеріалу учнями та їхніх навичок у хімії. Крім того, формувальне оцінювання надає можливість вчителям адаптувати навчальний процес до індивідуальних потреб кожного учня, сприяючи їхньому подальшому розвитку та успіхам.

Однією з основних переваг формувального оцінювання є можливість негайного отримання зворотного зв'язку для учнів. Це дозволяє їм швидко коригувати свої знання та вміння, а також виявляти області, які потребують додаткової уваги. Крім того, формувальне оцінювання сприяє активному залученню учнів до навчального процесу, стимулюючи їхній інтерес до вивчення хімії та розвиток саморегуляційних навичок.

Застосування ґрунтовних теоретико-методичних засад оцінювання результатів навчання з хімії учнів старшої школи має велике значення для забезпечення якісної освіти та розвитку учнів. Це дозволяє не лише визначати рівень знань та умінь учнів, але й стимулювати їхню мотивацію до подальшого навчання та саморозвитку.

Список використаної літератури

1. Пометун О. І., Ремех Т. О. Формувальне оцінювання у навчанні історії та громадянської освіти в контексті Нової української школи. Інноваційна діяльність педагога в умовах реформування освітньої галузі: з досвіду впровадження ідей Нової української школи. 2020. С. 108- 110. Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/721283/>
2. Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1222729-13/conv#n83> (дата звернення: 16.02.2023).

ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ ХІМІЇ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

Поцяпун В. О.

Філія "Дейкалівська гімназія Зінківського опорного ліцею № 1 Зінківської міської ради"

У світі сучасних вимог професіонал повинен володіти прагненням до самоосвіти протягом усього життя, володіти новими технологіями і розуміти можливості їх використання, уміти приймати самостійні рішення, адаптуватися в соціальній та професійній сфері, вирішувати проблеми і працювати в команді, бути готовим до перевантажень, стресових ситуацій і вміти швидко виходити з них [3].

У сучасному світі, де інформація доступна в один клік, а інформація швидко забувається, критичне мислення стає ключовою компетентністю для успішного життя. Це твердження стосується й вивчення хімії, адже знання хімічних фактів та законів недостатньо для того, щоб бути компетентним у цій галузі. Учні повинні вміти аналізувати інформацію, робити обґрунтовані висновки, вирішувати проблеми та творчо підходити до завдань.

Незважаючи на важливість розвитку критичного мислення, існує ряд проблем, з якими стикаються вчителі хімії:

- **перевантаження навчальної програми:** великий обсяг інформації, який потрібно засвоїти, часто не залишає часу на розвиток критичного мислення;
- **традиційні методи навчання:** лекції, конспекти та тести не завжди сприяють розвитку навичок критичного мислення;
- **недостатня підготовка вчителів:** багато вчителів не мають спеціальної підготовки з розвитку критичного мислення;